

PHA 204 EPİ-PALEOLİTİK DÖNEMDE ANADOLU-YAKINDOĞU ARKEOLOJİSİ

KONU 7: ANADOLU EPİ-PALEOLİTİK YERLEŞİMLERİ

- **Belpınar Karain Mağarası**

Antalya il merkezinin güneybatısında, Beldibi Köyü'nün kuzeybatısında, Belbaşı'nın bulunduğu kayalıkların arkasında yer alan Belpınar Deresi'nin oluşturduğu vadinin kuzey kıyısında yer alır.

Bostancı kaya sığınağında yaptığı kazı sonucunda birçok mikrolit bulunduğunu, ancak bunların geometrik formlarda olmadığını belirtmektedir. Mikrolitler hakkında kesin bilgilere sahip değiliz, ancak kaya sığınağının Beldibi ve Belbaşı mağaraları yakınlarında olması ve birçok mikrolitik aleti içermesi önemli gibi görünmektedir. Dolayısıyla Epi-paleolitik döneme tarihlenebilecek buluntuları olan bir yerleşim olasılığı yüksektir.

- **Çarkini Mağarası**

Antalya il merkezinin kuzeybatısında, Yağca Köyü, Somaklı Mahallesi'nin 1 km. kuzeybatısında, Kocaköy Mahallesi'nin 1 km. batısında ve Karain Mağarası'nın 2 km. güney-güneybatısında yer alan doğal bir mağaradır. Kratese kalkerleri içine açılmış olan bu mağaranın ağzı güneybatıya açıktır ve deniz seviyesinden yaklaşık 450-500 m. yüksektedir.

İlk olarak 1957 yılında Kökten tarafından kazılmıştır. Kökten'e göre mağaranın üst kısımlarında Kalkolitik ve Neolitik çağlara ait bir depolanma ile bunun altında üst Paleolitik

aurignacien kültürüne ait sedimanlar yer almaktadır. 1984 yılında Yalçinkaya tarafından yapılan yüzey araştırmasına göre, Kökten'in yaptığı kazının atık toprağı içinden toplanan Paleolitik malzeme içinde Epi-paleolitik ve orta Paleolitik'e ait olabilecek yontmataş unsurlar ele geçirilmiştir. Yalçinkaya'nın yapmış olduğı yüzey araştırması sonucunda, yüzeyden toplanmış olan 215 parça yontmataş endüstri ögesi içinde özgün alet tiplerinin çok az sayıda oldukları gözlemlenmiştir. Parçaların büyük bir kısmı döküntü ve yontma artığı şeklindedir. Dilgi ve yongalarla çok sayıda çekirdekler dikkat çeken endüstri öğeleridir.

- **Güzeloba Mağaraları**

Antalya il merkezinin doğusunda, Aksu İlçesi'nin güneyinde, Güzeloba Köyü'nün yaklaşık 3-4 km. kadar doğusunda, denize yakın bir konumda birçok kaya sığınağından oluşmaktadır. 1984 yılında Yalçinkaya tarafından tespit edilmiştir.

Yüzey toplamaları sonucunda ele geçmiş olan birçok yontmataş malzemenin çoğunluğu döküntü ve üretim artığıdır. Buna karşın, buluntular arasında çeşitli çekirdekler, yongalar, dilgiler, dilgicikler, ön kazıyıcılar ve bir adet sırtlı dilgicik ile bir mikro uç da vardır. Bu aletler Yalçinkaya'ya göre tipolojik açıdan üst Paleolitik dönemin sonuna tarihlenebilecek tiplerdir.

Yararlanılan Kaynaklar:

- ✓ Metin Kartal, 2009, Türkiye'de Epi-paleolitik Dönem: Son Avcı-Toplayıcılar